

ZA SVĚDKY MINULOSTI

Milan Švihálek

V roce 1987 byl odvysílán proslulý dokumentární seriál **Za svědky minulosti** – o technických památkách a starých řemeslech, jenž byl se svými 42 pokračováními ve své době nejrozsáhleji koncipovaným cyklem všech tehdy existujících studií Československé televize (ČST). Uvedme pár pozoruhodných čísel: za technickými památkami Československa se čtyřčlenný ostravský štáb vydal v srpnu roku 1983, filmování v terénu skončilo v červenci 1986. Celkem proběhlo 244 filmovacích dnů. Na cestách za technickými objekty v Čechách, na Moravě a na Slovensku urazil štáb v dodávkovém automobilu Škoda 1203 celkem 43 000 kilometrů. Autoři navštívili 182 muzeí, archivů a institucí, v jejichž gesci spočívala péče o technické památky.

Štáb se postupně ubytoval ve 46 hotelech, noclehárnách a ubytovnách a při natáčení použil 23 km 16mm barevné suroviny. Ve střížně se pracovalo 335 dnů a ozvučování trvalo 252 hodiny. Scenárista odevzdal 423 rukopisných stran textu, což odpovídá rozsahu dvou až tří obsáhlejších knih. Společně s autorem námětu Milanem Krejčíkem měl autor Milan Švihálek připraveno více než sedmdesát témat. Komentáře kompletního seriálu načetl herec ostravského Divadla Jiřího Myrona Stanislav Šárský.

Nejvýše položeným místem natáčení byl vrchol Lomnického štítu (2632 m n. m.), nejhluběji pod zemský povrch se štáb dostal při natáčení dokumentu Krušnohorské El Dorado – na 12. patro Dolu Svornost v Jáchymově (595 metrů pod zemí).

Programovou záštitu a organizační patronát nad celým projektem převzal Jaroslav Vondra, někdejší pedagog pražské FAMU, který v osmdesátých letech pracoval jako náměstek pro techniku ústředního ředitele ČST Jana Zelenky. Autor komentářů obdržel v roce 1986 Hlavní cenu Literárního fondu a Výroční cenu Československé televize. Seriál byl mnohokrát reprízován v osmdesátých letech a rovněž po listopadu 1989. Získal také knižní podobu (vydání: 1987, 1993 a 2018), a v roce 2018 dokonce podobu rozhlasovou (v brněnském a ostravském studiu Českého rozhlasu).

1

Hned při premiéře a při prvních reprízách koncem osmdesátých let si seriál získal nebývalý zájem diváků. Bylo tomu tak nejenom proto, že otevřel dosud opomíjené téma péče o technické památky, ale zejména pro citlivý způsob zpracování. Připomněl, že technika znamená stejnou součást lidské kultury jako staré obrazy na stěnách katedrál, texty v zaprášených kronikách a písně tradované z generace na generaci. V šedivých časech normalizace připomněl, že můžeme být hrdí na dědictví, jež nám zanechali předkové, kteří se narodili v dávných dobách, ale i třeba jen počátkem XX. století. Filmové vyprávění bylo postaveno na jímavém, poetickém komentáři, jenž však neopomíjel faktografický a informační ráz tématu. Jednotliví členové štábu prokázali, že jsou dokonalí profesionálové, proto stojí za to si je všechny připomenout.

Milan Krejčík, koncept seriálu:

Narozen roku 1922 v Bašce, vystudoval Elektrotechnickou fakultu VŠT Edvarda Beneše. V dalších letech pracoval v řadě elektrotechnických ústavů. Roku 1963 se stal vedoucím katedry automatizace hutnictví Vysoké školy báňské, ale v roce 1971 musel školu opustit. Od mládí působil jako aktivní člen Junáka a za účast v odboji byl dvakrát vyznamenán. K dějinám staré techniky jej přivedl zájem o sběratelství, historii i návštěvy technických skanzenů a muzeí. Bez jeho mimořádného zaujetí by seriál Za svědky minulosti nevznikl. Milan Krejčík zemřel v roce 1993 v Brně.

Jaroslav Večeřa, režisér a střihač:

Narozen roku 1948 v Opavě, absolvent FAMU v Praze. V ČST pracoval od roku 1968 jako střihač, později jako režisér dokumentárních pořadů. Natočil stovky filmů a jeho tvorba byla mnohokrát oceněna na různých

festivalech (např. za cyklus *Ta naše povaha česká* – 1. cena za režii Prix non pereant 2004 na Mezinárodním festivalu v Lodži). S Českou televizí (ČT) spolupracuje i po odchodu do důchodu, například již tři desetiletí na významném cyklu *Postřehy odjinud*.

Jaromír Nekuda, kameraman:

Narozen roku 1945 v Brně. V ostravském studiu ČST pracoval od roku 1965. Natáčel pořady mnoha žánrů. V roce 1990 odešel s rodinou z Ostravy a stal se kmenovým zaměstnancem ČST Praha. V průběhu kariéry se podílel na natáčení asi tří tisíc pořadů. Zúčastnil se také několika cestovatelských expedic. V devadesátých letech začal spolupracovat se sportovní redakcí a postupně byl jako kameraman vyslán na čtyři olympijské hry. Jaromír Nekuda zemřel v Praze roku 2023.

Vlastimil Putek, produkční:

Narozen roku 1937 v Doubravě, absolvent hornické průmyslovky v Ostravě. V ostravském studiu ČST pracoval od roku 1969. V průběhu kariéry produkoval cca 1750 pořadů pro různé redakce. Mezi nejvýznamnější pořady, které se zapsaly do povědomí diváků, patří cyklus besedních pořadů o přírodě *Lovy beze zbraní* a dokumentární cyklus *Po loveckých stezkách*. Podílel se též na dětském seriálu *Přátelé Zeleného údolí* a na publicistickém cyklu *Ta naše povaha česká*. Vlastimil Putek zemřel v roce 2020.

Stanislav Šárský, herec, voiceover:

Narozen roku 1939 v Praze. Po dokončení DAMU zakotvil v Divadle pracujících v Gottwaldově, dále v ostravském Státním divadle (dnešním Národním divadle moravskoslezském), na čas i v pražském Rokoku a ve Švandově divadle. Souběžně hraje také v Olomouci, ale trvale žije a pracuje v Ostravě. Uplatnil se nejen na jevišti, ale velmi často také v televizi (*Kamenný řád*, *Préférence*) a v hraném filmu (*Božská Ema*, *Konto separato*). Jde o herce s mimořádně kultivovaným hlasovým projevem, který je s oblibou využíván taktéž v Českém rozhlase.

Milan Švihálek, scenárista, autor komentářů:

Narozen roku 1944 v Brně, absolvent FŽ UK v Praze. V ostravské ČST a ČT pracoval mezi léty 1968 a 1994 jako redaktor, moderátor, scenárista a dramaturg. Podílel se na téměř tisícovce pořadů a proslul jako blízký spolupracovník režiséra a kameramana Jiřího Vrožiny na dokumentech o mořeplavci Richardovi Konkolském a na filmech z australské expedice, proslulých pod názvem *Za lidmi doby kamenné*. Je autorem dvacítky knih publicistického, biografického a zeměpisného žánru. Jeho nejúspěšnější knížkou se stala publikace *Za svědky minulosti* (třetí exkluzivní vydání vyšlo roku 2018).

„Před mnoha lety, po odchodu dvou blízkých kamarádů z vlasti za oceán, jsem se dostal do velkých zdravotních potíží,“ vzpomíná Milan Švihálek, „a když jsem byl tehdy osloven, abych napsal scénáře ke zmíněnému seriálu, netušil jsem, že mi toto na první pohled nepříliš atraktivní téma může zachránit život. Stalo se. A skutečnost, že mi mlčenliví hrdinové dávných časů nepřestávají ani v polovině třetí dekády 21. století dodávat naději a životní sílu, mě naplňuje úžasem. Chtěl bych upřímně poděkovat všem, kteří mě na podivuhodné pouti za svědky technické minulosti naší země provázeli bezmála čtyři desetiletí.“

Realizační štáb vyjíždí z parkoviště ostravského studia na první den natáčení na hrad Helfštýn, kde se 28. srpna 1983 konal 2. ročník kovářského symposia Héfaiston. Zprava Jaromír Nekuda, Vlastimil Putek, Jaroslav Večeřa a Milan Švihálek. Autor fotografie: Oldřich Kopecký

DŘEVĚNÝ FORTEL – VZPOMÍNKA NA NATÁČENÍ

Milan Švihálek

Filmem *Dřevěný fortel o bednářích a jejich mizejícím řemesle* bylo 4. února 1987 zahájeno premiérové vysílání. Natáčení probíhalo na podzim roku 1983 na Slovensku. Zde je má osobní vzpomínka.

Nikdy nezapomenu na jeho ruce. Vrásčité, mozolnaté, rozpraskané. Ruce starého člověka, ale současně skoro mládence, jenž se nevyhýbá těžké práci. Patřily Andreji Vysokayovi, jednomu z posledních slovenských debnářů. Nejprve nás zavedl do světnice s tabulí plnou talířů, sklenic a mís. Pohodlně nás usadil a do kalíšků nalil slivovici. U stolu nebyly žádné ženy. Seděly v koutě a čekaly na pokyn hospodáře, aby začaly nosit na stůl. Hostitel nás uvítal a pak dal znamení, ať přinesou jídlo. Bylo v tom cosi starozákonního, v té pokoře žen a obřadnosti starého řemeslníka. Na našich výpravách za starou technikou a mizejícími řemesly jsme dorazili na východ Slovenska, do Kuzmic u Trebišova. Přijeli jsme nafilmovat, jak se vyrábí sud. Vlastně jak se staví, protože sud se staví jako housle nebo koráb.

Starý řemeslník rozvážně polykal sousta a občas si lokl slivovice. Jídlo sestávalo z několika chodů. Tlačenka bohatě ochucená octem a obložená cibulí, drůbeží polévka s mastnými koly přes celý talíř, čerstvý chléb, všechno domácího původu. Když bylo snědno maso zabalené do zelných listů, ženy nabídlly koláče a zákusky. Hostina jako o posvícení.

Trochu jsme se styděli. Přijeli jsme pracovat, ne hodovat jako o svatbě. Chápali jsme však, že v kraji je pohoštění chápáno jako součást uvítání a odmítnutí by mohlo být považováno za nezdvořilost. Starý řemeslník jedl pomalu, jako by vykonával nějaký obřad. Lámal chleba, zvedal sousta k ústům a tichým hlasem nás pobízel. Když dojedl, dotkl se hřbetem ruky rtů a odsunul talíř. Okamžitě přiskočila jedna z dcer a talíř odnesla. Debnár položil dlaně na stůl a setrval tak, dokud jsme všichni nedojedli. Když utichl cinkot příborů, poděkoval za jídlo. Pak vstal, promnul ruce a s rozmyslem řekl: „A teraz chodme do roboty.“

Bednářská dílna se choulila pod touž střechou jako světnice, v níž jsme hodovali. Museli jsme ale vstoupit na zápraží a po betonovém chodníčku projít dvorkem. Zřejmě už při stavbě obydlí řemeslník rozmýšlel, kde bude dílna, aby k ní neměl daleko. Ocitli jsme se v království dřeva. Na podlaze piliny, třísky, odřezky, na stěnách plno nástrojů. Zdánlivý chaos. Brzy jsme však pochopili, že každá věc má v dílně přesné místo a je uložena tak, aby byla stále na dosah.

Otevřenými dveřmi a rozměrným oknem vnikalo do dílny slunce. Ve stinném pilinovém doupěti v koutku místnosti dřímalo do klubka stočený psík. Debnár ho při vstupu do dílny pohládl, prozradil nám, že se jmenuje Duňo, a pak bral nástroje jeden po druhém, aby nám vysvětlil, k čemu slouží. Pořízy, pilky, dláta, kladívka, řezáky, hoblíky. Zaznamenali jsme, že i na východním Slovensku mají názvy řemeslnických nástrojů německé kořeny – kimhobel, bokšifer, hemerejz. Kdoví, co ta slova znamenají.

Požádal jsem, abych mohl jeden z pořízů vzít do ruky. Když jsem nástroj držel v dlaních, uvědomil jsem si, že držadla zhotovená z divoké hrušky nejsou zcela hladká. Byla sice vyleštěná jako mramor, ale bednářovy prsty vytlačily do rukojetí za dlouhá léta používání jemné prolákliny. Dřevo samozřejmě způsobilo mozoly. Zpočátku krvavé, ale později, když si dlaně zvykly, tvrdé jako divoké dřevo. Když se debnár pustil do práce, Duňo zvedl hlavu, ale pak ji položil zpátky na tlapy. Ti dva si dobře rozuměli.

Andreji Vysokayovi bylo v době natáčení něco přes šedesát let, ale vitalitu měl záviděníhodnou. Svému řemeslu prý zůstal věrný skoro půl století. Jeho bratři vykonávali různá zaměstnání od „stolárstva“ přes „kolárstvo“ až po službu na dráze, ale on následoval příkladu svého otce, trebišovského „debnára“. Pochlubil se, že mu otec vybral opravdu dobré řemeslo, protože zákazníků má stále dost. Východní Slovensko je krajem vína a kyselého zelí a k uchování těchto produktů je stále třeba hodně sudů, soudků, beček a dřevěných nádob nejrůznějších velikostí.

Řemeslo vonící dřevem patřilo odedávna k nejrozšířenějším nejen na Slovensku, ale i v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. Před některými unikátními výrobky zrozenými v těch krajích bychom měli smekat klobouk. Třeba před obrovským sudem uloženým v chladném sklepení mikulovského zámku. Je tak veliký, že podobný nenajdete široko daleko. Až k vysokému stropu se zvedá načernalé čelo dřevěného obra, stvořeného roku 1643 mistrem Kryštofem Špechtem, „výrobce řemeslnických stolů“, jak stojí psáno na čele sudu. Svého času byl prý mikulovský sud největší nádobou na přechovávání vína na světě. Vešlo se do něj 1786 věder, což je o něco víc než tisíc hektolitrů. O mimořádných rozměrech svědčí fakt, že nádobu svírá dvaadvacet mohutných železných obručí, které dohromady váží skoro čtyři metráky.

Za stavbu obřího rekordmana byly Špechtovi a jeho pomocníkům vyplaceny nemalé peníze – 585 zlatých, jak stojí psáno ve starých urbářích. Zbytek mzdy obdrželi řemeslníci v naturáliích, a nebylo jich málo: 1465

mázů vína a 2184 mázů piva, k tomu potravin, co hrdlo ráčí – sýra, omastku, chleba, ryb, koření, octa a bílé mouky za celkem 109 zlatých a 12 krejcarů. A protože řemeslníci stavěli sud v objektu zámku, musel se tehdejší majitel mikulovského panství Maxmilián II. Ditrichštejn postarat také o ubytování pro čtyři osoby.

Svému účelu však obří sud sloužil pouze padesát let. Když se rozeschl, majitelům se nevyplatilo opravovat ho. V Mikulově se traduje, že jeden ze zámeckých pánů prý k potěše urozené návštěvnice do sudu vměstnal při jakési veselici svou dvorní kapelu. Jen bubeník s instrumenty se do nádoby nevešel a byl schován vzadu u stěny.

Dnes už není mikulovský sud největší v Evropě, jak se někdy mylně soudí. V německém Heidelbergu mají nádobu hned dvakrát větší. Pochází z roku 1750 a postavil ji bednářský mistr Jan Jakub Engelbert v době panování kurfiřta Karla Theodora. Sud je dlouhý osm a půl a široký sedm metrů. Jeho obsah činí 236 rýnských fudrů, což odpovídá asi dvěma a čtvrt tisícovkám hektolitřů. Naposledy byl heidelberský sud naplněn roku 1769, nesloužil tedy svému účelu ani dvě desetiletí. Jak vidno, obří dřevěné nádoby nebyly nikdy příliš praktické. Pro své mecenáše znamenaly spíš kratochvíli, nesporně však reprezentují skvělé ukázky bednářské šikovnosti.

Heidelberský sud a jeho mikulovský bratranec jsou opravdu unikátní výrobky. Údaje o nich se dostaly dokonce do Guinnessovy knihy rekordů. Známe však ještě mnohem větší sudy, ty však nebyly postaveny proto, aby se do nich lilo víno nebo pivo. Když roku 1980 vyšla v Londýně publikace s názvem Fantastická architektura, objevil se mezi stavbami světových architektů, například Salvadora Dalího či Antonia Gaudího, též velikánský sud, jenž byl určen – k bydlení! Postavilo jej dvanáct tesařů, šest zedníků a tři truhláři, kteří unikátní řemeslnickou prací provedli počátkem třicátých let minulého století.

Dům ve tvaru sudu stojí také v Lázních Libverda v severních Čechách. Je vyroben z borového dřeva. Poté, co byl v sedmdesátých letech minulého století rozebrán, zrenovován a znovu sestaven, slouží dodnes. Jde vlastně o výletní restauraci, jejíž součástí je kromě jiného taneční sál pro sto šedesát návštěvníků. Rozměry sudu-restaurace jsou úctyhodné. Dosahuje výšky skoro dvanácti metrů, délky čtrnácti metrů a šířky přes deset metrů. Výstavbu restaurace si objednal jistý Stefan Hausmann, projekt zpracoval stavitel Anton Lux a povolení k stavbě vydal okresní úřad ve Frýdlantě v srpnu roku 1930. Objekt měl být dokončen téhož roku, avšak deštivé počasí způsobilo, že se otevření odehrálo až o masopustu roku 1931. Hostům jsou v kuriózním stavení k dispozici tři dvojlůžkové a jeden čtyřlůžkový pokoj. Diogenes by asi odmítl bydlení v natolik luxusním sudu, určitě by ale nepohrdl zdejší sudokuchařskou specialitou – svičkovou a plzeňským.

Svět už nepotřebuje filozofy, jimž k bydlení stačí sud, z něhož trčí nohy. Obytné sudy byly nahrazeny domy se solárními panely na střeších. A renovace se dočkaly i sudy – nejen ty velké a luxusní, ale i ukládané do studených hospodských sklepů. Většina piva se dnes přepravuje v sudech kovových, které nepříjemně rachotí, když narážejí jeden do druhého. Dřevo, nádherně voňavý materiál, přichází zkrátka. Efektivnější je zřídit v továrnách lisovací linky, z nichž se kutálejí soudky jeden za druhým jako korálky. Zato když se před sto lety na vesnici vdávala nevěsta, musela mít ze dřeva celou bednářskou výbavu – škopek na zelí, vaničku pro děti, škopek na maso, velké vantroky na koupání, dřez na nádobí, putýnku pro kozu, větší putnu pro koně a další pro krávy. A skoro každý věděl, z jakých stromů musí pocházet dřevo, z nichž se jednotlivé nádoby vyráběly. Nejžádanějšími zůstávaly dub nebo akát, méně často se používalo dřevo stromů plodících sladké ovoce – švestkové nebo třešňové.

Debnár Vysokay vzal do rukou bednářskou šablonu, již se na východním Slovensku říká „modla“. Ta určuje úhel zkosení jednotlivých prkének sudu, takzvaných „dužin“. Prkénka – už ohoblovaná – měl řemeslník uložená v úhledné hraničce v koutě dílny. Vysychala v teple od minulé zimy. Každý pohyb starého bednáře

měl účel a smysl. Podle modly seřezával mírně zkosené konce prkének, takže dužiny získávaly vypouklý tvar – jejich užší konce vkládal do protilehlých konců sudu, nazývaných „pata“ a „hlava“.

Konečně začíná vlastní stavba. Debnár uchopí železnou obruč (vyrábí mu ji na zakázku soused kovář) a do jejího vnitřku začne vkládat jednotlivé dužiny, jednu vedle druhé. Prkének v kruhu přibývá, a protože mají zkosený tvar, jsou nahoře těsně u sebe, zatímco dole tvoří jakousi sukýnku. Uběhlo sotva pár desítek vteřin a před našima očima se z hromádky prkének vylíhlo téměř hotové dílo. Sestavování polotovaru se zdá jednoduché, leč nikdo z nás nemá odvahu bednáře napodobit. Ten podstoupil od zkoseného válce a zkoumavě si prohlížel téměř hotový soudek podobně jako sochař své dílo.

„Sukýnkový“ polotovar si teď chvíli odpočine v koutě. Na řadu přichází výroba dýnek. Debnár se sklonil nad prkénky a brýle mu kloužou na špičku nosu. Každou chvíli je strká zpátky. Konečně je dýnko opracováno pěkně do kulata a vyhlazeno hoblíkem „věnečkářem“. Bednářské řemeslo vyžaduje nejenom znalost dřeva, ale také umění přesně počítat. S Ludolfovým číslem se v dílně pracuje téměř stejně často jako s pořizem či s hoblíkem. Bednářská matematika dokonce vymyslela pro sestavování sudu zvláštní pojem – „bod špičatosti“. Jeho respektování umožňuje řemeslníkovi sestavit polotovar z dužin do téměř hotového vypouklého tvaru. Takovému ještě nehotovému soudku se říká „kukna“. Když se bednář konečně propracuje k této fázi výroby, stavba sudu vrcholí.

Řemeslník vynesl kuknu na dvůr, rozehnal slepice a začal opásávat dolní, rozevřenou část kukny kovovým řetězem, upevněným k pákovému stahováku. Pumpováním páky se řetěz zkracuje a utahuje dolní část soudkovitého polotovaru. Hoří pod ním mírný oheň nepřetržitě skrácený vodou. Výsledkem jsou oblaka horké páry, ta pomáhají dřevu změkčit a formovat kuknu do požadovaného tvaru.

Prkénka vržou, sténají, vzdychají a naříkají. Marný zápas. Netrvá dlouho a tvrdé dubové dřevo se poddává vůli člověka. A už začíná bednářská muzika – utahování obruče na „krku“ soudku. Kladivem se rytmicky tluče do tzv. „sedlíku“, kovového špalíku přikládaného na okraj obruče. Bednář obchází kolem soudku a tříská na obruče – „hraje“ na ně. Kovové prsteny jeden po druhém dosedají na místo a dovršují řemeslnický koncert. Všechno musí sedět na milimetr. Pak už stačí jen soudek překulit na bok a několikrát do něj udeřit kladivem. Naposledy, aby se dužiny řádně sesedly a soudek získal konečný tvar. Dřevo dutě zaduní, jako by se opakovaně ozvaly tympány v závěru Beethovenovy Osudové. Dílo je hotovo, soudek může sloužit svému účelu.

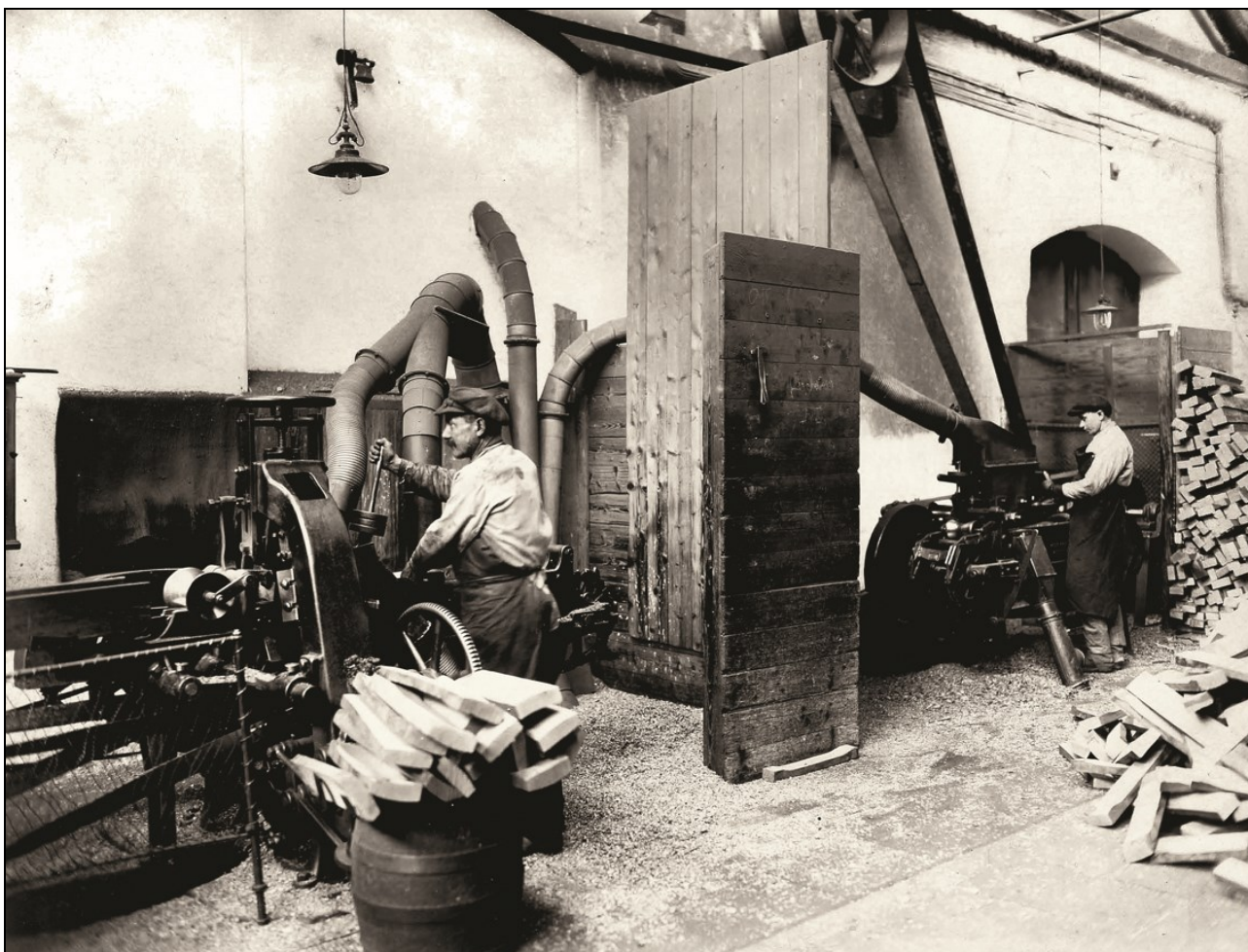

Milan Švihálek

Narozen 11. ledna 1944 v Brně. Působil v ostravské televizi (ČST Ostrava, ČT Ostrava) jako redaktor, scenárista a moderátor od roku 1964 do roku 1994. Je autorem řady soutěžních pořadů a také mnoha vzdělávacích seriálů.

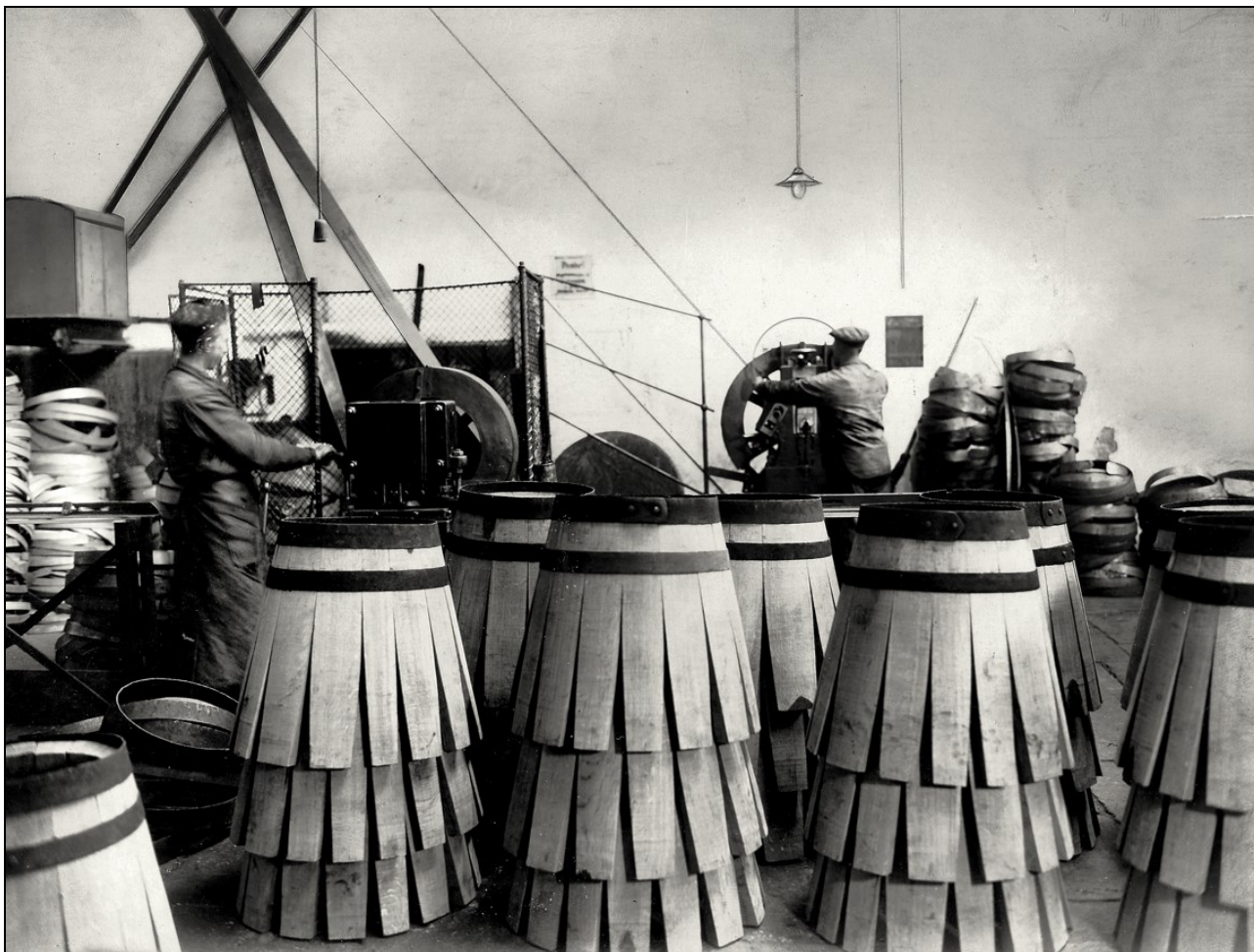

Projekt
historické a teoretické analýzy
televizní tvorby

7

Ve dvacátých letech se už bednáři plzeňského pivovaru mohli chlubit řemeslnickou dílnou s mnoha výkonnými stroji. Výstav piva v meziválečném období mimořádně vzrostl a tradiční řemesla se začala měnit v průmyslovou výrobu. Staří bednáři to nepřijímali snadno, protože pro řadu z nich bylo bednářství otázkou rodinné tradice.

Fotografie z roku 1928 zachycuje výrobu sudů ve fázi, v níž se dřevěné „dužiny“ sestavují do tzv. „kukny“ připomínajících sukýnky z dubových prkének. Užší konce soudků jsou staženy obručemi, širší konce soudků čeká stejný úděl. „Kukny“ budou spařeny vřící párou, aby dřevo povolilo a soudky získaly žádaný tvar.

Projekt
historické a teoretické analýzy
televizní tvorby

9

Obří sud v Lázních Libverdě skrývá v útrokách restauraci s tanečním sálem a galerií. Vejde se do něj sto šedesát hostů. Stavba je celá vyrobena ze dřeva a má objem deset tisíc hektolitrů. Obří sud patří k nejzajímavějším stavbám v naší zemi, ale bednáři se na ní skoro nepodíleli. Nejvíce práce odvedli tesaři, stolaři a nábytkáři.

Projekt
historické a teoretické analýzy
televizní tvorby

Jedním z mála míst v Evropě, kde se dodnes udržuje tradice klasického bednářského řemesla, je plzeňský pivovar Prazdroj, a to i přesto, že tak velké množství velikých sudů, jaké v roce 1944 zachytil fotograf na dvoře pivovaru, už dnes v Prazdroji nevidíte. Plzeňské bednářství však stále žije. Udržuje se hlavně kvůli zachování stálé chuti plzeňského moku. Bednáři v pivovaru totiž pečují o ležácké sudy a kádě používané v historických sklepích, ve kterých i dnes probíhá tradiční způsob výroby piva. Ležák zrající v dubových sudech je součástí nabídky pro návštěvníky plzeňského pivovaru, ale slouží zejména jako podklad k trvalému vyhodnocování chuťového profilu, kvality a dalších vlastností zlatého ležáku Pilsner Urquell.

Projekt
historické a teoretické analýzy
televizní tvorby

Věhlas bednářského řemesla připomněla v roce 2015 stáž devíti učňů z francouzského Dijonu v plzeňském Prazdroji. Dostalo se jim takzvaného „bednářského naučení“, cenných rad k výkonu řemesla. Než učedníci obdrželi tovaryšskou vandrovní knížku, musel každý z nich na soudek „zahrát“ – předvést, jak umí utahovat obruče.

Projekt
historické a teoretické analýzy
televizní tvorby

Tradiční výroby bednářů potřeboval československý potravinářský průmysl ještě na přelomu padesátých až šedesátých let 20. století. Skoro každý větší pivovar, zelárna, sýrárna či lihovar si vychovávaly bednářský dorost. Dnes už je to jinak, učňovské školy bednářské řemeslo až na výjimky ze seznamu výučních oborů škrtyly.

12

Foto: osobní archiv Milana Švihálka

Text vznikl v rámci Projektu České televize historické a teoretické analýzy televizní tvorby.

© 2024